

បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងវាល

មាតិកាអត្ថបទ

១-សេចក្តីផ្តើម.....	១
២-ផលប្រយោជន៍នៃការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ.....	២
៣-រដូវការចិញ្ចឹមត្រី.....	៣
៤-ទីតាំង និងទំហំស្រែសមស្របសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី.....	៣
៥-ការរៀបចំប្រព័ន្ធស្រែចិញ្ចឹមត្រី.....	៤
៦-កម្រិតទឹកក្នុងស្រែ.....	១០
៧-ការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម.....	១១
៨-ប្រភេទត្រីដាក់ចិញ្ចឹម.....	១៣
៩-ការដឹកជញ្ជូន និងលែងកូនត្រីចូលប្រឡាយ.....	១៥
១០-ផ្តល់ចំណីបន្ថែម និងគ្រប់គ្រង.....	១៧
១១-ការប្រមូលផល.....	១៩

១. សេចក្តីផ្តើម

ការចិញ្ចឹមត្រីនៅក្នុងស្រែត្រូវបានកសិករជាច្រើននៅលើពិភពលោកមានការពេញនិយមចូលចិត្ត បានអនុវត្តន៍ជាយូរណាស់មកហើយ និងបានកំពុងបន្តសកម្មភាពរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ជាពិសេសនៅតាមបណ្តាលប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍នេះ។ ដោយឡែក នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងវិញ ក្រោយការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងសកម្មរបស់រដ្ឋបាលជលផល ក្នុងការសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយបណ្តាលអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិនានាដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យវារីវប្បកម្មពោលគឺចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ បែ និងសិប្បកម្មការិកចំរើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស បន្ទាប់មកក៏បានបន្តធ្វើការផ្សព្វផ្សាយថែមទៀត លើបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីនៅក្នុងស្រែតាមបណ្តាលខេត្តមួយចំនួននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា យើងទទួលបានជោគជ័យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងជាទីពេញនិយមរបស់ប្រជាកសិករនាបច្ចុប្បន្នកាលនេះ។ ពីព្រោះថា ការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែបានធ្វើឱ្យកសិករទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ជាច្រើន គឺទទួលបានផលទ្រេងទាំស្រូវ និងត្រី ហើយលើសពីនេះទៀត ក្រោយពីដាក់ត្រីចិញ្ចឹមនៅក្នុងស្រែនោះបានធ្វើឱ្យទិន្នផល ស្រូវមានការកើនឡើងខ្ពស់ជាងធម្មតាប្រមាណពី ១០-១៥ ភាគរយ។ ម្យ៉ាងទៀតក៏បានធ្វើឱ្យកសិករភាគច្រើនដែលគ្មានស្រះឬគ្មានបែតែចង់ចិញ្ចឹមត្រីនោះអាចចិញ្ចឹមត្រីបាននៅតាមវាលស្រែរបស់ពួកគាត់ ។

ដោយយល់ឃើញថា នៅមានកសិករជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងមិនទាន់ បានយល់ដឹងពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែនៅឡើយនោះក៏បានធ្វើឱ្យក្រុមការងារបច្ចេកទេស វារីវប្បកម្មយើងខ្ញុំ នៃរដ្ឋបាលជលផល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានខិតខំព្យាយាមអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តដើម្បី រៀបចំចងក្រងឯកសារបច្ចេកទេសនេះឡើងសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយដល់កសិករផ្សេងៗទៀតដែលចង់ចេះ និងស្វែងយល់បន្ថែមទៀតពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ ជាប្រយោជន៍ជួយធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងផ្នែកជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករក្រីក្រនៅតាមជនបទនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ។

២. ផលប្រយោជន៍នៃការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ

អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដែលទទួលបានពីការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែរួមមានដូចខាងក្រោមនេះ :

- ☞ កាត់បន្ថយការចំណាយថវិការសម្រាប់ទិញថ្នាំគីមីសម្រាប់សត្វល្អិតចង្រៃ ដោយសារត្រីស៊ីសត្វល្អិតទាំងនោះ
- ☞ មិនចំណាយកម្លាំងពលកម្មសំអាតស្មៅក្នុងស្រែដោយសារត្រីស៊ីស្មៅ ឬរុក្ខជាតិដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ស្រូវ
- ☞ លាមកត្រីជាជីវជាតិដ៏ល្អដល់ការលូតលាស់របស់ស្រូវ
- ☞ នៅពេលដាក់ដីដល់ស្រូវ នោះកាន់តែធ្វើឱ្យសម្បូរថែមទៀតនូវចំណីធម្មជាតិដល់ត្រី
- ☞ ផ្កា និងគ្រាប់ស្រូវដែលជ្រុះទៅក្នុងស្រែគឺជាចំណីរបស់ត្រី
- ☞ ជួយកាត់បន្ថយការចំណាយលើចំណីត្រី
- ☞ ទិន្នផលស្រូវកើនឡើងជាងមុន (ប្រមាណពី ១០-១៥ ភាគរយ ធៀបជាមួយផលស្រូវមិនបានដាក់ត្រីចិញ្ចឹម) ។
- ☞ កាត់បន្ថយការទិញម្ហូបពីផ្សារ និងបង្កើនចំណូលគ្រួសារ
- ☞ អ្នកដែលគ្មានដីដីកស្រែក៏អាចចិញ្ចឹមត្រីចិញ្ចឹមត្រីបាន

៣. ជូនកាលចិញ្ចឹមត្រី

ជាទូទៅប្រទេសកម្ពុជាយើងកសិករចាប់ផ្តើមចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែនៅរដូវវស្សា មានភ្លៀងធ្លាក់គ្រប់គ្រាន់ល្មមសមស្របនៅតាមវាលស្រែ ។ និយាយជាទូទៅ នៅពេលមានពិភពទឹកគ្រប់គ្រាន់ និងអាចលែងកូនត្រីចូលចិញ្ចឹមបាន ក្រោយដែលសន្ទូងបានស្ទូងរួចរយៈពេលពី ១០-១៥ ថ្ងៃ ឬ ជាការប្រសើរបំផុតក្រោយពេលសន្ទូងបែកគុម្ពនៅថ្ងៃទី ២០-២៥ ដើម្បីជៀសវាងកូនត្រីស៊ីពន្លកស្រូវទើបសន្ទូងរួច ។

៤. ទីតាំង និងទំហំស្រែសមស្របសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី

៤-១ ទីតាំងអ៊ុស

ត្រូវជ្រើសរើសស្រែដែលមានទីតាំងសមស្របដូចខាងក្រោម :

- ☞ ជិតប្រភពទឹក
- ☞ ជាប្រភេទស្រែជម្រៅ តែមិនលិចទឹកជំនន់នៅរដូវវស្សា
- ☞ នៅជិតផ្ទះងាយស្រួលគ្រប់គ្រង ។ តែករណីនៅឆ្ងាយវិញ យើងក៏អាចចិញ្ចឹមត្រីបានដែល គ្រាន់តែលំបាក ក្នុងការគ្រប់គ្រងប៉ុណ្ណោះ
- ☞ ជ្រើសរើសស្រែណាដែលមានគុណភាពដីល្អ ទឹកមិនក្លាវ មិនជូរ និងមិនសូវជ្រាបទឹក (ដក់ទឹកបានយូរ) ។

៤-២ ទំហំអ៊ុស

- ☞ ទំហំស្រែធំ ឬ តូច វាអនុលោមទៅនឹងស្ថានភាពគ្រួសារកសិករនីមួយៗ ដែលអាចមានលទ្ធភាពធ្វើទៅបាន

☞ ទំហំស្រែដែលមានលក្ខណៈសមស្របពី : ១០០០ម^២-១០ ០០០ម^២

៥- ការរៀបចំប្រព័ន្ធស្រែចិញ្ចឹមត្រី

ដើម្បីឱ្យការចិញ្ចឹមត្រីដំណើរការទៅបានល្អ និងទទួលបានទិន្នផលស្រូវកាន់តែខ្ពស់នោះ យើងត្រូវរៀបចំស្រែយ៉ាងណាឱ្យមានប្រព័ន្ធប្រឡាយ ឬស្រែខ្ញុំសមស្របទៅនឹងលក្ខណៈជីវសាស្ត្ររបស់ត្រីអាចរស់នៅ និងធំធាត់ល្អតទៅបានល្អ ។ ប្រព័ន្ធស្រែចិញ្ចឹមត្រីត្រូវបានរៀបចំដូចខាងក្រោមនេះ :

៥-១ លក្ខណៈប្រព័ន្ធស្រែចិញ្ចឹមត្រី

រូបខាងក្រោមនេះជាការរៀបចំប្រព័ន្ធស្រែ ចិញ្ចឹមត្រីតាមគំរូផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់កសិករយកទៅអនុវត្តតាមលទ្ធភាពជាក់ស្តែងរបស់កសិករម្នាក់ៗ ។

ស្រែ

ប្រឡាយ

ភ្លឺស្រែ

ភ្លឺប្រឡាយ

ប្រឡាយ

ផ្លូវត្រីចេញចូល

ភ្លឺស្រែ

ស្រះ

ប្រឡាយ

ភ្នំស្រែ

ផ្លូវត្រីចេញចូល

ប្រឡាយ

ស្រះ

ភ្នំស្រែ

ស្រះ

ប្រឡាយ

ភ្នំស្រែ

ផ្លូវត្រីចេញចូល

ប្រឡាយ

៥-២ ភ្នំស្រែ

ត្រូវរៀបចំភ្នំស្រែឱ្យមាន :

☞ ទំហំទទឹងភ្នំស្រែ : ២ម

☞ កម្ពស់ភ្នំស្រែពី : ០.៤ -០.៦ម

☞ ភ្នំស្រែត្រូវមានកម្ពស់ខ្ពស់ជាងកម្ពស់ផ្ទៃទឹកក្នុងស្រែដែលខ្ពស់បំផុតពី : ១៥ ស.ម-២០ ស.ម

សត្វប្រយោជន៍នៃភ្នំស្រែ :

☞ ការពារត្រីចេញទៅក្រៅស្រែ

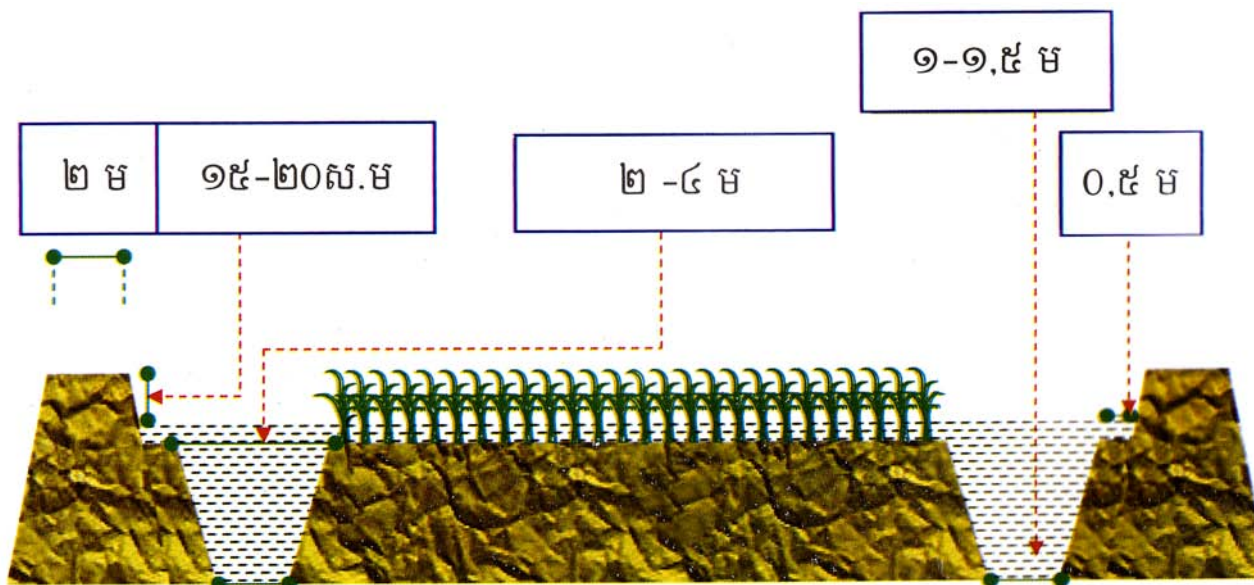
☞ រក្សាការពារទឹកក្នុងស្រែ

☞ នៅលើខ្នងភ្នំស្រែអាចដាំដំណាំផ្សេងៗ

បានដូចជា: ឪឡឹក បន្លែ ល្ពៅ ម្រេស

និងដំណាំមានប្រយោជន៍ផ្សេងៗ

ទៀត..... ។ ល ។

រូបទី ២ : មុខកាត់ទទឹងប្រព័ន្ធស្រែចិញ្ចឹមត្រី

៥-៣ ប្រព័ន្ធប្រឡាយក្នុងស្រែ

- ☞ ប្រព័ន្ធប្រឡាយគួរឃ្លាតចេញពីភ្នំស្រែចំងាយ : ០.៥ ម៉ែត្រ ដើម្បីជៀសវាងការបាក់ដីភ្នំចូលក្នុងឡាយ
- ☞ រៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយឱ្យមានទំហំទទឹងមាត់លើពី : ២-៤ ម៉ែត្រ
- ☞ រៀបចំស្តារបាតប្រព័ន្ធប្រឡាយឱ្យមានទំហំពី : ១-១.៥ ម៉ែត្រ
- ☞ ជិកជម្រៅប្រព័ន្ធប្រឡាយពី : ០.៨-១.០ ម៉ែត្រ
- ☞ គួររៀបចំក្រឡាផ្ទៃប្រព័ន្ធប្រឡាយសរុបពី : ១៥ ភាគរយ-២០ ភាគរយនៃក្រឡាផ្ទៃដីស្រែសរុប ។

សត្វប្រយោជន៍នៃប្រព័ន្ធប្រឡាយ

- ☞ សម្រាប់បំប៉នកូនត្រីៗក្នុងអំឡុងពេលកំពុងភ្ជួររាស់ដីស្រែ និតងកំពុងស្ទូងសន្ទូង ឬទើបស្ទូងសន្ទូងរួច
- ☞ ជាជម្រកសម្រាប់ត្រីជ្រកកោននៅពេលថ្ងៃក្តៅ
- ☞ បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការប្រមូលផលត្រីនៅពេលសម្រកទឹកពីស្រែ និងធ្វើការច្រូតកាត់ប្រមូលផលស្រូវ

រូបទី ៣ : ការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយក្នុងស្រែ

រូបទី ៤ : ការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយក្នុងស្រែ

☞ ព្រមទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ការយកទឹកសម្រាប់ស្រោចស្រពដំណាំនៅលើភ្នំស្រែ ។

៥-៤ ទ្វារទឹក

☞ ស្រែនីមួយៗ គួរបង្កើតឱ្យមានទ្វារទឹកចំនួនពី ១-២ កន្លែង សម្រាប់បញ្ជាញបញ្ជូនទឹកនៅពេលមានករណីចាំបាច់ ដូចជា នៅពេល ត្រីពុល និងប្រមូលផលត្រីសរុប

☞ ទ្វារទឹកទាំងនោះ អាចធ្វើពីស៊ីម៉ង់ត៍ និងទុយោជ័រ..... ។ល ។ ទៅតាមលទ្ធភាពអាចធ្វើបាន ។

អគ្គប្រយោជន៍នៃទ្វារទឹក

☞ សម្រាប់បើកទឹកបញ្ជូនក្នុងស្រែ

☞ សម្រាប់បញ្ជាញ ឬបញ្ជូនក្នុងស្រែ ពេលករណីចាំបាច់ ដូចជា នៅពេលត្រីពុល ពេលច្រូតកាត់ ប្រមូលផលស្រូវនិងប្រមូលផលត្រី សរុប ដូចជាបានជម្រាបជូនខាងលើ ។

៦- កម្រិតទឹកក្នុងស្រែ

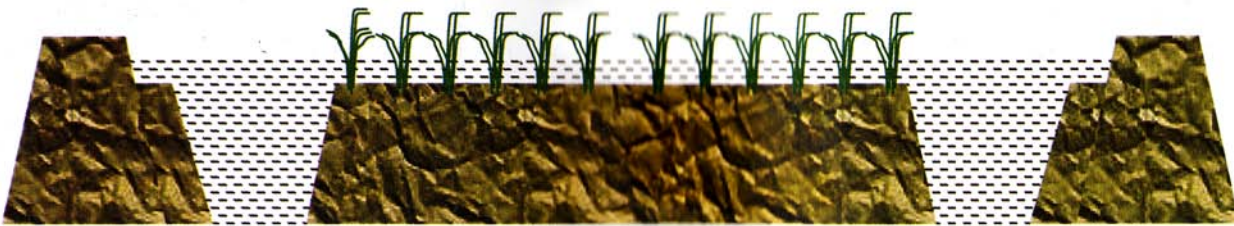
☞ គួររក្សាកម្រិតទឹកទាបបំផុតនៅក្នុងប្រឡាយ ០.៨ម ពីព្រោះថា ករណីកម្រិតទឹកទាបជាងនេះអាចបណ្តាលឱ្យត្រីពុល ឬងាប់បាននៅ ពេលថ្ងៃក្តៅ

☞ កម្រិតទឹកក្នុងស្រែត្រូវបង្កើនបន្ថែមជាបណ្តើរៗឱ្យកាន់តែជ្រៅ ស្របពេលជាមួយនិងការលូតលាស់របស់ស្រូវ និងត្រីកាន់តែធំ

ដូចបានបង្ហាញតាមរយៈ រូបភាពខាងក្រោមនេះ ៖

រូបទី ៥ : ដំណាក់កាលសន្ទូងទើបស្ទង់

រូបទី ៦ : ដំណាក់កាលសន្ទូងបែកគុម្ព

៧- ការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម

៧-១ ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក

គួរធ្វើការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ព្រោះថាបើករណីគុណភាពទឹកក្នុងស្រែ ឬប្រឡាយមានជាតិជួរឬភ្នាវនោះ យើង មិនអាចធ្វើការចិញ្ចឹមត្រីបានទេ ។ ដូច្នោះ មុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម យើងត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកជាមុនសិន ដូចបានជម្រាបជូននូវវិធីសាស្ត្រសាមញ្ញៗតាមបែបលក្ខណៈគ្រួសារខាងក្រោមនេះ ៖

- ☞ ជាបឋម សាកល្បងភ្នាក់គុណភាពទឹកក្នុងស្រែ ឬប្រឡាយ បើករណីសង្កេតឃើញថាមានរសជាតិជួរ ឬភ្នាវ នោះបញ្ជាក់ថាមិនល្អ

សម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រីទេ ។

☞ ម៉្យាងទៀត យើងអាចដឹងពីគុណភាពទឹកដោយគ្រាន់តែស្មោះទឹកមាត់ស៊ីស្នាម្លូទៅលើផ្ទៃទឹក បើសង្កេតឃើញថា នៅតែរក្សាជាពណ៌ក្រហម ដដែល នោះបញ្ជាក់ថាគុណភាពទឹកល្អសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី ។ តែផ្ទុយទៅវិញ ករណី ប្រៃពណ៌ពីក្រហមទៅជាពណ៌ខ្មៅនោះបញ្ជាក់ថាទឹកមានជាតិជួរ ឬភ្នាវ ហើយមិនអាចចិញ្ចឹមត្រីបានទេ ។ ករណីនេះហើយយើងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយឱ្យបានស្អាតល្អជាមុន និងធ្វើការកែប្រែគុណភាពទឹកឱ្យ បានល្អគ្មានជាតិជួរ ឬភ្នាវតាមរយៈការប្រើប្រាស់កំបោរ និងជីលាក់មសត្វ ជាក្តាសំខាន់ ដូចបានបង្ហាញជូនលំអិតក្នុងចំណុច ៧.២ ខាងក្រោមនេះ ៖

៧-២ ចំណេញការរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយ

ក. ការប្រើប្រាស់កំបោរស

មុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ១ សប្តាហ៍ យើងត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធប្រឡាយឱ្យបានល្អដើម្បីកំចាត់ចោលនូវរាល់សត្វផ្សេងដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ត្រី និង ពពួកមេរោគមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ☞ បូមពង្រឹងចេញពីប្រឡាយ រួចបាចកំបោរសនូវកម្រិតបរិមាណពី ១០-១៥ គ.ក្រ ក្នុង១០០ម^២ ប្រឡាយ ។
- ☞ បន្ទាប់ពីបាចកំបោរសរួច ត្រូវហាលពន្លឺថ្ងៃរយៈពេលពី ២-៣ ថ្ងៃ
- ☞ ករណីគុណភាពទឹកមានជាតិជួរនោះធ្វើឱ្យកម្រិត pH ទាបជាង ៥ ដូច្នោះ យើងត្រូវបង្កើនបន្ថែម បរិមាណកំបោរសទ្វេដងប្រមាណពី

២០-៣០គ.ក្រ ក្នុង ១០០ម^២ ក្រឡាផ្ទៃប្រឡាយ ។

ខ. ការប្រើប្រាស់ដីលាមកសត្វ

- ☞ ដីលាមកសត្វដែលអាចប្រើប្រាស់បានរួមជាមួយ : លាមកសត្វគោ សត្វជ្រូក សត្វមាន់ សត្វទា... ។ល ។
- ☞ ការបាចដីលាមកសត្វជាប្រយោជន៍ដល់ការជួយបន្សាបជាតិជួរផង និងជួយបង្កើនបរិមាណចំណីធម្មជាតិឱ្យកាន់តែច្រើនដល់ត្រីស៊ីខណៈពេលដែលទើបលែងកូនត្រីចូលប្រឡាយដំបូង ។
- ☞ ដីលាមកសត្វត្រូវបានប្រើប្រាស់បន្ទាប់ពីការបាចកំបោសរួច ។ បរិមាណដីដែលត្រូវប្រើប្រាស់មានពី ២៥-៤០គ.ក្រ ក្នុង ១០០ម^២ ក្រឡាផ្ទៃប្រឡាយ ដោយបញ្ចូលទឹក ជម្រៅពី ០.១-០.៤ម ហើយ ហាលពន្លឺថ្ងៃរយៈពេលពី ២-៣ ថ្ងៃ ទើបបញ្ចូលទឹកបង្រប់ (ជម្រៅ ០.៨ម ។

៨. ប្រភេទត្រីដាក់ចិញ្ចឹម

ជាប្រភេទត្រីដែលមានលក្ខណៈជីវសាស្ត្រសមស្របទៅនឹងលក្ខសណ្ឋន្ត្រៃ ពោលគឺជាប្រភេទត្រីមានការលូតលាស់លឿន ក្នុងរយៈពេលខ្លី ចន្លោះពីការស្ទូងរួចរហូតដល់ពេលច្រូតកាត់ប្រមូលផលស្រូវ ។ ហើយជាប្រភេទត្រីធន់ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌ ទឹកភ្នំនៅក្នុងស្រែព្រមទាំងអាចស៊ីចំណីធម្មជាតិមានស្រាប់នៅ ក្នុងស្រែ ។ លើសពីនេះទៀត ក៏ជាប្រភេទត្រីមានតំលៃសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់នៅលើទីផ្សារផងដែរ ។ ប្រភេទត្រីទាំងនេះរួមមាន : ត្រីទីឡាព្យា ត្រីឆ្អិន ត្រីកាបសាមញ្ញ ឬត្រីកាបឥណ្ឌា ត្រីកន្ទួរ និងបង្កង... ។ល ។

ត្រីទីឡាព្យា

ត្រីឆ្កិន

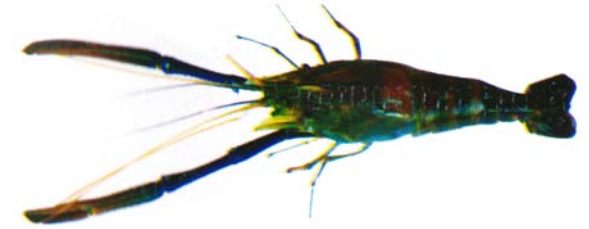
ត្រីកាបសាមមញ្ញ

ត្រីកន្ទរ

ត្រីកាបឥណ្ឌា

បង្កង

រូបទី ៧ : ប្រភេទត្រីចិញ្ចឹមនៅក្នុងស្រែ

៤. ការដឹកជញ្ជូន និងការលែងកូនត្រីចូលប្រឡាយ

៤-១ ការដឹកជញ្ជូនកូនត្រី

ជាទូទៅ កូនត្រីពូជត្រូវបានទិញមកពីតាមស្ថាននីយ៍រដ្ឋ ឬ កសិដ្ឋានផលិតកូនត្រីពូជឯកជននៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន ។ ដូច្នោះកូនត្រីពូជទាំងនោះ គួរដឹកជញ្ជូននៅពេលព្រឹក ឬរសៀលមេឃត្រជាក់ ដោយវិធីសាស្ត្រដឹកជញ្ជូនប្រើប្រាស់ថង់កៅស៊ូប្លាស្ទិក និងបញ្ចូលខ្យល់អុកស៊ីសែនដោយបញ្ចូលទឹក ចំនួន ១ភាគ ៣ នៃថង់ និងបរិមាណអុកស៊ីសែន ២ ភាគ ៣ នៃថង់ដែលនៅសល់ជាមួយនឹងបរិមាណកូនត្រីពូជប្រមាណពី ២០០-៣០០

ក្បាលក្នុងថង់ ចំពោះកូនត្រីពូជ និង ១០០០-២០០០ ក្បាល ក្នុងថង់ចំពោះកូនត្រីមេរៀ (ថង់ទំហំ ៦០ ស.ម ឬ ៨០ ស.ម) រីឯមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន អាស្រ័យដោយ លទ្ធភាពរបស់កសិករម្នាក់ៗដូចជា : រទេះគោ កង់ ម៉ូតូ ឡាន... ។ល ។

៩-២ ពេលវេលាលែងកូនត្រី

ជាទូទៅ យើងអាចលែងកូនត្រីចូលប្រឡាយដើម្បីចិញ្ចឹមបាន នៅពេលដែលទឹកមានពណ៌បៃតងខ្លី និងក្រោយពេលស្ងួតរយៈពេលពី៧- ៩ថ្ងៃ ឬ ក្រោយពេលស្ងួតបែកគុម្ពនៅថ្ងៃ ២០-២៥ ដើម្បីជៀសវាងត្រីស៊ីពន្លកស្រូវទើបស្ងួតរួច ។ និយាយរួមយើងអាចកំណត់ពេលវេលាលែង កូនត្រីបានច្បាស់លាស់អាស្រ័យដោយ :

- ☞ មានទឹកគ្រប់គ្រាន់
- ☞ ប្រភពកូនត្រីពូជអាចរកទិញបាននៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន
- ☞ លទ្ធភាពរបស់កសិករម្នាក់ៗអាចធ្វើទៅបានជាពេលវេលាសមស្របរបស់ខ្លួន ។

៩-៣ ការលែងកូនត្រីពូជចូលប្រព័ន្ធប្រឡាយ

ក្រោយពេលដឹកជញ្ជូន មិនគួរលែងកូនត្រីពូជចូលប្រឡាយ ឬស្រែ ភ្លាមៗ

នោះទេ ជៀសវាងត្រីពុល ឬអាចងាប់ ។ ដូច្នោះ គួររក្សា កូនត្រីពូជ នៅកន្លែងណាដែលត្រជាក់មួយរយៈពេលខ្លីជាមុនសិន បន្ទាប់មកធ្វើការលែង ដោយសន្សឹមៗរយៈពេលពី ១៥-២០ នាទី ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កូនត្រីមានការបន្ស៊ាំទៅនឹងមជ្ឈដ្ឋានទឹកថ្មីនៅក្នុងប្រឡាយ ស្រែ ឬស្រែ ។

រូបទី ៨ : សកម្មភាពលែងកូនត្រីចូលប្រឡាយ

៩-៤ ចំនួនកូនត្រីចាក់ចិញ្ចឹម

ចំនួនកូនត្រីដែលត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមនៅក្នុងប្រព័ន្ធស្រែក៏ដូចជានៅក្នុងស្រះ គឺជាកត្តាមួយដ៏សំខាន់ដែលទាក់ទងទៅនឹងដំណើរជីវិតរស់នៅរបស់ ត្រីដូចជាកត្តាគុណភាពទឹក ចំណីធម្មជាតិ និងការលូតលាស់ធំធាត់ ។ ដូចបានជម្រាបជូន នៅខាងដើមរួចមកហើយថា ត្រីសម្រាប់ចិញ្ចឹមនៅក្នុង ស្រែជាប្រភេទត្រីដែលមានចរិតស៊ីចំណីធម្មជាតិមានស្រាប់នៅក្នុងស្រែដែលប្រភេទទាំងនោះរួមមានដូចជា : ត្រីទីឡាព្យា ត្រីកាបសាមញ្ញ ត្រីឆ្អិន ត្រីកាបឥណ្ឌា និងបង្កង... ។ល ។ ហើយប្រភេទត្រីទាំងនេះអាចដាក់ចិញ្ចឹមបាននៅក្នុងចន្លោះពី ១-២ក្បាលក្នុងមួយម៉ែត្រការេក្រឡាផ្ទៃសរុបទាំង ស្រែ និងប្រឡាយ ។

តាមរយៈលទ្ធផលទទួលបានពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅតាមបណ្តាលប្រទេសជិតខាង ក៏ដូចជានៅប្រទេសកម្ពុជា យើងឃើញថាប្រភេទត្រី ទាំងនេះត្រូវបានដាក់ចិញ្ចឹមជាលក្ខណៈចម្រុះគ្នាដោយបែងចែកជាភាគរយ អាស្រ័យប្រភេទត្រីនីមួយៗ ដូចបានបង្ហាញជូនខាងក្រោម :

- ☞ ត្រីទីឡាព្យាមានទំហំពី ៤-៦ ស.ម (២០-៣០ ភាគរយ)
- ☞ ត្រីឆ្អិនមានទំហំពី ៤-៦ ស.ម (៤០-៥០ ភាគរយ)
- ☞ ត្រីកន្ទួរ ឬបង្កងមានទំហំពី ៣-៥ ស.ម (៥-១០ ភាគរយ)
- ☞ ត្រីកាបសាមញ្ញមានទំហំពី ៦-៨ ស.ម ឬ ត្រីកាបឥណ្ឌា ទំហំពី : ៦-៨ ស.ម (១០-២០ ភាគរយ)

ល.រ	ប្រភេទត្រី	ទំហំកូនត្រី (ស.ម)	ភាគរយត្រីដាក់ចិញ្ចឹម(ភាគរយ)	ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹម(ក្បាល/ម ^២)
១	ត្រីទីឡាព្យា	៤-៦	២០-៤០	១ ទៅ ២
២	ត្រីឆ្កិន	៤-៦	៤០-៥០	
៣	ត្រីកន្ទួរ ឬបង្កង	៣-៥	៥-១០	
៤	កាបសាមញ្ញ ឬកាបឥណ្ឌា	៦-៨	១០-២០	

១០. ការផ្តល់ចំណីបន្ថែម និងគ្រប់គ្រង

១០-១ ការផ្តល់ចំណី

- **ចំពោះប្រភេទត្រីស៊ីចំណីធម្មជាតិចម្រុះ:** ត្រូវដាក់ជីលាមកសត្វបន្ថែមជាប្រចាំនៅក្នុងប្រព័ន្ធប្រឡាយ បើករណីសង្កេតឃើញថា ទឹកប្រែប្រួលគុណភាពពិពណ៌ថ្លាបៃតងខ្លីទៅជាល្អក់ ។ ការដាក់ជីលាមកសត្វបន្ថែមនេះគឺដើម្បីបង្កើនចំណីធម្មជាតិសម្រាប់ឱ្យត្រីស៊ី ។ បរិមាណជីដែលត្រូវប្រើប្រមាណពី ១០-១៥ គ.ក្រ ក្នុង១០០ម^២ ក្រឡាផ្ទៃស្រែ និងប្រឡាយសរុប ។ ក្រៅពីនេះ យើងអាចផ្តល់ចំណីបន្ថែមបានដូចជាកន្ទក់ ចុងអង្ករ ដំឡូងមី និង ស្លឹកត្រកូន... ។ល ។
- **ចំពោះប្រភេទត្រីស៊ីរុក្ខជាតិ:** គួរផ្តល់ចំណីបន្ថែមឱ្យត្រីស៊ីជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ សមាធាតុចំណីសំខាន់ៗផ្សំពីពពួកបន្លែផ្សេងៗ ដូចជា ស្លឹកត្រកូន ស្លឹកស្ពៃ និងសាឡាត់... ។ល ។ បរិមាណចំណីដែលត្រូវឱ្យត្រីស៊ីប្រមាណពី ២០-២៥ គ.ក្រ សម្រាប់ត្រីទំងន់សរុប ១០០ គ.ក្រ

ដោយផ្តល់ឱ្យត្រីស៊ីតូន្ន ០២ ដងក្នុងមួយថ្ងៃគឺនៅពេលព្រឹក និងពេលល្ងាច ។ ក្រៅពីនេះ ក៏យើងអាចផ្តល់ចំណីបន្ថែមផ្សេងៗទៀតបានដែរ ដែលមានស្រាប់នៅតាមមូលដ្ឋានរបស់កសិកររួមមានដូចជា កន្ទក់ ចុងអង្ករ កាកសំណាកស្បែក និងកាកសំណល់ផ្ទះបាយនូវបរិមាណ ១ គ.ក្រ ចំណីសម្រាប់ត្រីទម្ងន់សរុប ១០០ ក្នុងមួយថ្ងៃ ។

ការឱ្យចំណីជន្លួន

ការឱ្យចំណីកាកសំណល់បន្លែ

ការឱ្យចំណីកន្ទក់

១០-២ ការគ្រប់គ្រង

- ជារៀងរាល់ថ្ងៃត្រូវឧស្សាហ៍ព្យាយាមដើរត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ នូវរាល់ ទ្វារបញ្ចូលទឹក និងភ្លើស្រែ ដើម្បីជៀសវាងការបាក់ធ្លុះធ្លាយ ។
- ក្រោយពេលស្ទង់សន្ទង់រួចរយៈពេលពី ១០-១៥ ថ្ងៃ ឬជាការប្រសើរបំផុតក្រោយពេលសន្ទង់បែកគុម្ពនៅថ្ងៃទី ៥២០-២៥ ត្រូវបញ្ចូលទឹក បន្ថែមចូលស្រែដោយសន្សឹមៗដើម្បីឱ្យត្រីអាចចូលទៅក្នុងស្រែរកចំណីស៊ីបាន ។
- នៅពេលស្រូវបែកគុម្ពកាន់តែធំ បើអាចគួរដកស្រូវចេញខ្លះ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានចន្លោះ ២០ ស.ម ឬ ២ តិក ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ត្រីហែល

រកចំណីស៊ីនៅក្នុងស្រែ ។

- ករណីសង្កេតឃើញត្រីងើបក្បាលច្រើននៅលើផ្ទៃទឹកពេលព្រឹកព្រលឹមជាញឹកញាប់នោះត្រូវផ្លាស់ប្តូរទឹកថ្មីប្រមាណពី ២០-៣០ភាគរយ
- ត្រូវរក្សាជម្រៅទឹកនៅក្នុងស្រែពី ២០-៣០ ស.ម ឬ ពី២-៣ តីក ជានិច្ច ។

១១~ ការប្រមូលផល

ជាទូទៅ យើងធ្វើការប្រមូលផលត្រីនៅរដូវប្រាំង ឬក្រោយពេលច្រូតកាត់ស្រូវរួច និងធ្វើឡើងស្របជាមួយនឹងតម្លៃត្រីនៅលើទីផ្សារមានការកើនឡើងខ្ពស់ ។ វិធីសាស្ត្រប្រមូលផលត្រីត្រូវបានគេអនុវត្តដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ☞ ក្រោយពេលចិញ្ចឹមបានរយៈពេលពី ២-៣ ខែ យើងអាចចាប់ផ្តើមប្រមូលផលរំលូសជាបណ្តើរៗ ដោយប្រើ សំណាញ់ មង និងអូសអូនចាប់យកត្រីដែលធំៗ និងរក្សាទុកត្រីតូចៗដើម្បីចិញ្ចឹមបន្ត ។
- ☞ ប្រមូលផលត្រីសរុប ដោយបូមទឹកសម្រកពីក្នុងស្រែ ដើម្បីប្រមូលផលត្រីចូលទៅក្នុងប្រឡាយរួចប្រើប្រាស់ អូសសម្រាប់អូសប្រមូលផលត្រី ។
- ☞ ការប្រមូលផលត្រីសរុបចុងក្រោយនេះ ក៏យើងអាចប្រមូលតែត្រីធំៗ និងរក្សាទុកត្រីតូចៗ ដើម្បីចិញ្ចឹមបន្តនៅក្នុងស្រះឬប្រឡាយនិងនៅកន្លែងផ្សេងៗទៀត ។

គន្លឹះសំខាន់ៗមួយចំនួនសម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ

- ការសំអាតស្រះមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ជាកត្តាសំខាន់ណាស់ ធ្វើឱ្យការចិញ្ចឹមត្រីរបស់អ្នកទទួលជោគជ័យ
- បើមានត្រីផ្ទុក ឬ ត្រីរស់តែមួយនៅក្នុងស្រះ វានឹងស៊ីកូនត្រីដែលអ្នកដាក់ចិញ្ចឹមអស់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លី
- ការដាក់ជីជាប្រចាំដើម្បីឱ្យទឹកស្រះមានពណ៌បៃតង ជាកត្តាសំខាន់ណាស់ ធ្វើឱ្យត្រីរបស់អ្នកធំឆាប់ល្អ
- ពន្លឺថ្ងៃជាកត្តាសំខាន់មួយធ្វើអោយចំណីធម្មជាតិ ឬ បង្កកើតក្នុងស្រះបានល្អក្រោយពេលដាក់ជី
- ការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះមានប្រឡាយភ្ជាប់ទៅស្រែ ជារិច្ចិមួយដ៏ល្អ ជួយអោយត្រីរបស់អ្នកធំឆាប់រហ័ស
- ហើយអ្នកអាចបន្ថយការចំណាយលើការផ្តល់ចំណីឡើយផង ។

រូបមន្តសំខាន់ៗដែលអ្នកគួរចងចាំ សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រី

ផ្ទៃក្រឡាស្រះជាម៉ែត្រការ៉េ = ប្រវែងបណ្តោយស្រះជាម៉ែត្រ X ប្រវែងទទឹងស្រះជាម៉ែត្រ

ឧទាហរណ៍: ស្រះមានប្រវែងបណ្តោយ ១៥ម និងទទឹង ១០ម ។ ផ្ទៃក្រឡាស្រះ = ១៥ម X ១០ម = **១៥០ ម^២**

មរិមាណកំបោរប្រើប្រាស់ក្នុងស្រះ = $\frac{\text{ផ្ទៃក្រឡាស្រះជាម៉ែត្រការ៉េ} \times \text{មរិមាណកំបោរប្រើក្នុងមួយរយម៉ែត្រការ៉េ}}{១០០}$

ឧទាហរណ៍: ស្រះមានផ្ទៃក្រឡា ១៥០ម^២ ចង់ប្រើកំបោរ ១០គក្រ ក្នុង ១០០ម^២ ។ មរិមាណកំបោរប្រើប្រាស់ក្នុងស្រះ = ១៥០ X $\frac{១០}{១០០}$ = **១៥ គក្រ**

ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ = ផ្ទៃក្រឡាស្រះជាម៉ែត្រការ៉េ X ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមក្នុង ១ម^២

ឧទាហរណ៍: ស្រះមានផ្ទៃក្រឡា ១៥០ម^២ ចង់ដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ៣ក្បាល ក្នុង១ម^២ ។ ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹម = ១៥០ X ៣ = **៤៥០ ក្បាល**

មរិមាណជីអ៊ុយរ៉េប្រើប្រាស់ក្នុងស្រះ = $\frac{\text{ផ្ទៃក្រឡាស្រះជាម៉ែត្រការ៉េ} \times \text{មរិមាណជីអ៊ុយរ៉េប្រើក្នុងមួយរយម៉ែត្រការ៉េ}}{១០០}$

ឧទាហរណ៍: ស្រះមានផ្ទៃក្រឡា ១៥០ម^២ ចង់ប្រើជីអ៊ុយរ៉េ ៤ខាំ ក្នុង ១០០ម^២ ។ មរិមាណជីអ៊ុយរ៉េប្រើប្រាស់ក្នុងស្រះ = ១៥០ X $\frac{៤}{១០០}$ = **៦ខាំ**

រៀបរៀងដោយ : នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍វារីវប្បកម្ម នៃរដ្ឋបាលជលផល
ឧបត្ថម្ភបោះពុម្ពដោយ : Project Code: 10-PR1-0409

ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនងនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍វារីវប្បកម្ម នៃរដ្ឋបាលជលផល
អគារលេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៨៣៥ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ ៨៥៥ ២៣ ៩៩៦ ៣៨០
អ៊ីម៉ែល : chinda77@yahoo.com